

Její Veličenstvo růže

Co miluje a naopak nemá ráda královna květin?

Text: Michaela Vaňková

NEPŘÁTELÉ RŮŽÍ

1 Na prvním místě jsou to mšice, jejichž vajíčka na růžích přežívají. Od dubna pak nově vylíhlé mšice sají rostlinnou šťávu a vylučují zbytky ve formě sladké medovice, která láká mravence. Pokud se mšice přemnoží, a na jejich likvidaci nestačí sluníčka sedmitečná, ptáci a larvy zlatooček, je třeba použít proti nim postřik.

2 Za vlhkého počasí se na listech šíří houbové choroby jako jsou černá skvrnitost a rez růžová, padlí navíc napadá i poupata. První pomocí je seříznutí rostlin až na zdravé dřevo a spálení napadených částí. Proti houbovým parazitům pomáhají i specializované postřiky. Na podzim důkladně vyhrabejte veškeré spadlé listy pod růžemi a také je spalte, zabráníte tak dalšímu šíření chorob.

3 Pilatky listové jsou černé vosičky, které kladou vajíčka na rubovou stranu listů. Ty se pak svínou a v zámotku se vyvíjejí housenice, které okusují listy a vyžírají dřeň výhonků. Napadené listy je třeba otrhat a spálit, případně použít insekticidy.

OPĚVOVANÁ KRÁLOVNA

- L'important c'est la rose neboli Důležitá je růže zpíval francouzský šansonier Gilbert Bécaud ve slavné písničce z konce 60. let, kterou převzala do svého repertoáru Helena Vondráčková pod názvem Podívej, kvete růže.
- Růže z Texasu zůstanou už navždy spojeny s hlasem Waldemara Matušky, Čas růží zase opěvoval Karel Gott.
- Růže nesou jména kupříkladu anglického dramatika Williama Shakespeara, italského renesančního génia Leonarda da Vinciho, francouzského malíře Henriho Matisse a francouzské spisovatelky Colette či italské herečky Claudie Cardinalové.

5 KROKŮ PŘED ZIMOU

- 1** Pro výsadbu nových růží je nevhodnější říjen, kdy je půda vlhká a ještě není příliš zima, takže rostliny dobře zakoření.
- 2** Nedoporučuje se vysazovat nové růže na místo, kde už předtím rostly, protože půda může být vyčerpaná nebo jsou v ní škůdci.
- 3** Je třeba ostříhat všechny zbylé květy, listy a případně napadené nebo nemocné části rostlin.
- 4** Středy keřů mnohokvětých a velkokvětých růží zasypte zeminou, výhony zakryjte chvojím, u stromkových růží obalte kmínkem plátnem nebo jutou.
- 5** Pokud pěstujete růže v nádobách, v nichž zem rychleji promrzá, obalte je rákosovými nebo kokosovými rohožemi naplněnými listím či slámou a zvenčí překryjte nepropustnou fólií.

JAKÉ POTŘEBUJTE NÁRADÍ

Kromě rýče a rycích vidlí se dvěma zuby, které jsou určeny speciálně pro kypření půdy okolo růží, se hodí ruční pilka ocaska s úzkým břitem, s níž se dostanete i k nedostupným větvím, a ostré zahradní nůžky na růže. Hodí se též kypřič ve tvaru drápku, praktický odhrnovač a samozřejmě pevné rukavice. Bez nich budete brzy poškrábaní do krve.

Královna květin sklízí obdiv v básních, písničkách, pohádkách i na šlechtických erbech. Rožmberkové přece byli známí jako páni z Růže, a bojům, které spolu svedly ve středověké Anglii dva mocné rody Yorků a Lancasterů (první měl ve znaku bílý, druhý červený květ pětilisté růže), se říkalo války růží.

VYBÍREJTE SRDCEM I ROZUMEM

Její voňavé květy potěší každou ženu a okráší každou zahradu. Ti, kdo růžím rozumějí, vědí, jak s nimi zacházet, aby

rozkvetly v plné kráse. Pro začátečníky, kteří touží po vlastní pohádkové růžové zahradě, je důležité uvědomit si, které z druhů nepřeborné nabídky vlastně chtějí pěstovat. Zda takzvané staré růže v něžných pastelových barvách, které kvetou jednou za rok, nebo keřovité anglické růže s bohatými květy, či moderní a přitom nostalgicky romantické odrůdy, jež se hodí do každého prostoru. Nádherné jsou také girlandy popínavých růží, k jejichž pěstování je ovšem třeba trocha trpělivosti, protože to pár let trvá, než ověncí besídky, loubí či pergoly. A co okrasné keře sadyových růží nebo pokryvné či záhonové růže? Nebo by se

vám líbily spíš ty miniaturní, které se uplatní i na terasách a balkonech a hodí se do nádob všeho druhu? Samozřejmě nemůžeme zapomenout na velkokvěté čajohybridy, které nesou na dlouhých stoncích kouzelné elegantní květy, jež vyniknou ve váze, ani na vonné stromkové růže, jež opakovaně kvetou od časného léta až do podzimu.

DĚTI SLUNCE

Pro úspěšné pěstování růží je třeba dodržovat určité zásady. Základem je vybrat místo, kde se jim bude líbit. Královny květin milují slunce a světlo a ve stinných koutech se jim příliš nedaří. Ideální je kyprá půda

s dostatkem humusu, kterou provzdušníte častým mělkým kypřením, aby se nepoškodily kořeny. Zároveň potřebují bohatou závlivku odstátou dešťovou vodou přímo ke kořenům, zejména když na jaře raší nové listy a po prvním odkvětu, kdy začínají růst nové výhony. Lepší je důkladná závlivka jednou za tři až pět dní než střídmá závlivka každý den. Dále je důležité odstraňovat „vlky“, neboli plané výhony vyrůstající přímo z podnože. Poznáte je snadno, obvykle mají světlejší barvu a menší listy. Odebírají rostlině sílu a pokud by jich bylo mnoho, neošetřená růže by dokonce mohla zplánět. Nezapomínejte ani na hnojení časně na jaře

nebo na podzim, aby se užitečné mikroorganismy stačily rozšířit v půdě. Nejlepší je vyzrálý kompost, hnůj, rohová či kostní moučka, půdu též můžete v březnu a v polovině června posypat minerálním hnojivem s dlouhodobým působením.

ZAJÍMAVÉ KOMBINACE

Růže sice potřebují dostatek prostoru, ale jejich půvab vynikne též v kombinaci s doprovodnými rostlinami. Hodí se k nim kupříkladu stračka, oměj, šanta a levandule, která navíc udržuje škůdce v uctivé vzdálenosti. A pozornost je samozřejmě potřeba věnovat také řezu růží. Pro každou skupinu

platí trochu odlišná pravidla, ale obecně se řez provádí od poloviny března do poloviny dubna. Záhonové a velkokvěté růže se zkracují na 20 - 30 cm, opakovaně kvetoucí keřové růže se prosvětlují tak, že se nadbytečné výhony odstříhnou těsně u země a zbylé se zkrátí o třetinu. Keřové růže, které kvetou jednou za rok, se seřezávají jen mírně, stejně jako jedenkrát ročně kvetoucí popínavé růže. U těch, jež kvetou víckrát, se postranní výhony zkracují zhruba na třetinu délky. Odměnou za láskyplnou péči vám bude voňavé růžové království plné harmonické krásy, v němž je radost posedět.